61468/P

DISSERTATIO MEDICA INAUGURALIS, DE Methodo medendi Variolam; praecipue Auxilio Mercurii.

QUAM,

ANNUENTE SUMMO NUMINE,

Ex Auctoritate Reverendi admodum Viri,

D. GULIELMI ROBERTSON, S.S.T.P.

ACADEMIÆ EDINBURGENÆ Praefecti;

NEC NON

Ampliſſimi SENATUS ACADEMICI conſenſu,

Et nobiliſſimae FACULTATIS MEDICÆ decreto,

PRO GRADU DOCTORATUS,

SUMMISQUE IN MEDICINA HONORIBUS AC PRIVILEGIIS RITE ET LEGITIME CONSEQUENDIS;

Eruditorum examini ſubjicit

THOMAS FOWLER,

BRITANNUS,

Societatis Medicae Edinenſis Socius,

NEC NON

Societatis Phyſico-Chirurgicae Edinenſis Socius Honorarius.

Ad diem 12. Septembris, hora locoque ſolitis.

——ad Societatem et Communitatem Generis humani nati ſumus; itaque ſemper aliquid ad communem Utilitatem debemus afferre. CICERO.

EDINBURGI:

Apud BALFOUR et SMELLIE, Academiae Typographos.

M,DCC,LXXVIII.

348376

Viro Celeberrimo,

ALEXANDRO MONRO, M. D.

Rei Anatomicae Profeſſori ;

Non ſolum artis propriae,

Sedetiam Phyſiologiae, Praxeoſque ſcientia,

Digniſſime nobilitato ;

Ob plura beneficia in ſe collata ;

Nec non viro egregio,

ANDREÆ DUNCAN, M. D.

Rei Medicae Praeceptori ;

Comitate, diligentia, doctrina, ingenioque

Praeclaro ;

Ob benignitatem, atque amicitiam,

Quibus eum ſemper tractavit,

Hanc diſſertatiunculam ſacram eſſe voluit

THOMAS FOWLER.

Digitized by the Internet Archive
in 2018 with funding from
Wellcome Library

https://archive.org/details/b30385064

DISSERTATIO MEDICA,

INAUGURALIS,

DE

Methodo Medendi Variolam; praecipue auxilio Mercurii.

MEDICINÆ ſtudio, in Academia hac celeberrima, per quadriennium jam operam dedi; atque annus octodecimus ferme elapſus eſt, ex quo artem ſalutiferam excolere inchoavi. Hinc fortaſſe diſſertatiunculam, quam ex hujus Academiae legibus, nobiliſſima coram Facultate

 medica,

medica, defenſurus ſum, ad praxin, potius quam ad theoriam, pertinere, expectabitur.

Huic expectationi lubenter reſponſurus, pro argumento Variolam ſelegi; qui morbus ab omnibus maximi momenti eſſe conceditur. Hic morbus prae aliis arridebat; quia multae occaſiones ejus obſervandi, et tractandi, mihi contigerunt.

Quandoquidem verum origo, phaenomena, et diſcrimina, hujuſce morbi, auctoribus variis celeberrimis magnopere indagata et erudite explicata ſunt, methodum tractandi generalem ſolummodo tradere volo: In qua praeſertim ponam quicquid ex propria experientia, per annos plures, exploratum habeo. Deinde argumenta nonnulla adducam, quare mercurius in hoc malum vi quadam ſpecifica gaudere, praecipue in ſtadio ejus eruptivo, mihi videatur.

Variolam in ſtadia tria dividere placuit.

1*mo*, In ſtadium eruptivum, quod, ab acceſſione febris eruptivae ad eruptionis expletionem uſque, pertinet.

2*do*, In ſtadium inflammatorium, ab expletione,

pletione, nempe, febris eruptivae, donec debilitatis vel putredinis ſigna ſuperveniant.

3*tio*, In ſtadium debile, vel putridum, ab ortu ſignorum primo debilitatis vel putredinis, uſquedum evaneſcant.

STADIUM PRIMUM.

In ſtadio eruptivo, ſumma ope conandum eſt, copiam materiae varioloſae in ſyſtemate imminuere:

1*mo*, Mercurium, quaſi ſpecificum, exhibendo.

2*do*, Reactionem ſyſtematis temperando, Catharticis, Diaphoreticis Aquoſis, Opiatis, Miſſione Sanguinis, Regimine Antiphlogiſtico, praecipue, corpore mediocriter veſtito, liquoribus aceſcentibus et aquoſis, et uſu aëris puri libero.

Mercurium, quaſi ſpecificum exhibendo.—Mercurius, ab obſervationibus pluribus, quae mihi innotuerunt, copiam materiae varioloſae in ſyſtemate circulantis, quaſi antidotus minuendo agere videtur. Inde, pro norma generali tradere licet, quod tantum ejus admi-

niſtrare

niſtrare oportet, febre eruptiva durante, quantum inteſtina et ſyſtema plerumque ferre poſſint. Sed de re tanti momenti ut ſpeciatim loquar neceſſe erit.

Cum ad aegrum acceſſamur, inter febrem eruptivam, quae, acceſſione ſubita, 'vomitu, 'ex epigaſtrio preſſo dolore *,' et morbo in vicinio graſſante, ſaepiſſime innoteſcet, ſtatim exhibeatur doſis plena cathartici mercurialis, ut dejectiones liquidae quinque vel ſex eliciantur, et alterno quoque die eadem repetatur.

Formulae ſequentes, in univerſum a me fuerunt uſurpatae.

℞ Mercurii dulcis ſublimati ppt. drachmam dimidiam
Pilularum ex colocynthide cum aloe drachmam unam
Contundendo bene miſce, ut fiat maſſa pilularis.
Doſis pro adultis circiter drachmam dimidiam
Doſis pro aegris, annos decem natis, circiter ſcrupulum unum.

℞ Mercurii dulcis ſublimati, ppt.
Pulveris radicis jalapii

Florum

* Gener. morb. Culleni, p. 288. G. 26.

Florum ſulphuris, ſingulorum drachmam unam.
Diligenter miſce.
Doſis pro aegris annos quinque habentibus, grana quindecim
annos tres habentibus, grana duodecim
Doſis pro infantibus annum unum natis, grana octo

Si autem non detur copia aegrum videndi ante veſperem, ut purgationis nocturnae incommoda evitentur, ſtatim capiat eandem doſin calomelanos ſine cathartico, et mane ſequente ſalis Glauberi aqua ſoluti unciam unam, vel unciam unam cum dimidio, vel hauſtum ex infuſo ſenae cum manna, ut dejectiones tot excitentur, quot a pilulis vel pulveribus.

In univerſum infantibus, et aliquando puerulis, duae tertiae partes doſis cathartici primo adminiſtrentur, et poſt horas quatuor reſiduum, ſi non antea alvus fuerit ſoluta.

Si primo advenientes aegrum nauſea et praecordiorum oppreſſione magna laborantem reperiamus, poſtponendum eſt mercuriale, et ventriculum evacuandi, ſymptomaque hoc mitigandi gratia, doſis ipecacuanhae

vel

vel tartari emetici modica, quamprimum exhibenda eſt. Vomitu peracto, et hora una vel altera elapſa, catharticum mercuriale vel calomelas ſimplex detur; quia nunc certius retinebitur in ventriculo, et effectus edet optatos.

Capiat quoque aeger, diebus e catharticis vacuis, maſſae pilularis mercurialis pharmacopoeiae Londinenſis grana quinque, vel ejuſdem maſſae pharmacopoeiae Edinenſis grana decem, pro adulto.

Si autem, non ante ſtadii medium eruptivi, accerſamur, ſi ſigna ſaeviant, et variolam confluentem minentur, et aeger plethoricus ſit, ſpatium periodi hujuſce breve reliquum, in qua ſola morbi copiam minuere ſperare eſt, nos ſpecificum catharticum ſingulo die adminiſtrare monet, donec pars eruptionis major apparuerit.

Reactionem ſyſtematis temperando.—Praeter varietatem, in hoc morbo a ſeminio orientem, quae non minima eſt, variola, vi quaſi fermenti, quibuſdam rebus comitantibus, praecipue febre acuta, ſe multiplicare videtur; unde purgationis, regiminiſque refrigerantis,

frigerantis, utilitas, ad febrem imminuendam, omnibus in aperto erit.

Catharticis.—Haec cum mercurio, juxta modum jam deſcriptum, optime exhibentur, et, reactionem ſyſtematis minuendo, uſus haud ſpernendos edent.

Opiatis.—Unaquaque nocte poſt operationem cathartici mercurialis, doſis laudani liquidi rite adminiſtretur; quoniam utile erit, ut inteſtina ſedentur, et aeger ad diaphoreſin paretur.

Diaphoreticis aquoſis.—Die primo veſperi commodum erit in balneo ſubtepido, per ſpatium temporis breve, totum ablui corpus, ad cutem emundandam, et ſic ad perſpirationem faciliorem diſponendam. Deinde omni nocte, dum adſit febris eruptiva, hauſtulos tepidos iteratos infuſi meliſſae, vel ſeri lactis cum aceto parati, aeger ſumat, donec diaphoreſis leniter excitetur.

Miſſione ſanguinis.—Aliquando ſymptomata graviora miſſionem ſanguinis poſtulant, quae hirudinum applicatione partibus praecipue affectis optime perficitur; niſi detractio

ſanguinis

ſanguinis modica e brachio anteponatur: Attamen plerumque evacuationes liberae per alvum, et regimen antiphlogiſticum reactionem ſyſtematis adeo temperabunt, ut detractione ſanguinis vix ulla opus fuerit.

Regimine antiphlogiſtico.—Hoc regimen probe deſcriptum eſt in celeberrimi Profeſſoris Culleni Primis Lineis, a No. 123. ad No. 126. et ſingulatim obſervari debet; namque poſt mercurium, in hoc et proximo ſtadio morbi, utiliſſimum eſt: Igiturque, de re tanti momenti, paulo fuſius tractare libet.

Corpore mediocriter veſtito.—Hic intelligi vellem, neque veſtes, neque ſtragula, ullo tempore addenda, ad ea quibus ſanus ſeſe aſſueverit: Tempore autem aeſtivo, ex his aliquantulum detrahendum eſt. Hujus cautelae ratio omnibus facile venit in mentem, nempe, ne corpus veſtimentis caleat.

Liquoribus aceſcentibus et aquoſis.—Hi maxime valent, et ad libitum frigidi ſumendi ſunt, quales, aqua fontana, aqua cum ſucco limonum vel aurantiorum grate acidulata, ſerum lactis, et lac aqua miſtum. Hoc ex duabus aquae, lactis tertia parte paratum,

diu

diu expertus ſum potum efficere gratiſſimum, qui in omni febris genere propinari poteſt ; et in nulla ſalubrius quam in varioloſa. Hoc enim commodi affert, ut, dum ſitim mitiget, aegrumque refrigeret, aliquid etiam nutrimenti praebeat.

Uſu aëris puri libero.—In hunc finem, in cubiculo lato, lecti velis utrinque ſaltem retractis, aegrotus dormiat. Si languor debilitaſve haud nimis aegrum urgeat, quotidie lectum deſerat, et, ſi coelum ſit ſerenum, aëre fruatur aperto. Si autem vires maxime deprimantur cum algore caloreque alternantibus, et dolore capitis lumborumque gravi, ſufficiat ut, feneſtris ſuperne apertis, aër per cubiculum perflet, aegerque per aliquod diei ſpatium e lecto ſurgat, atque per cubiculum circumambulet, et, cum defeſſus ſit, interdum veſtitus ſupra lectum decumbat. Porro, ſi hiems ſit, et tempeſtas frigidior, ignis pro cubiculi magnitudine parvus accendatur, ita ut neque cubiculum neque aeger caleat ; ſed aër ſolum ad temperiem mitem redigatur. Etſi enim regiminis antiphlogiſtici me fautorem eſſe ſtrenuum fate-

or; tamen haud ultra juſtos limites eo uti vellem.

Vix ſeculum elapſum eſt, ex quo varioloſi, aëre clauſo vitiatoque pene ſuffocati, et alexipharmicis maxime calefacientibus exuſti *, pericula praxeos, procul dubio, peſſimae ſubierunt.

Sed ut tantum errorem evitemus, nequaquam certe neceſſe eſt, ut aegrotus frigore pereat, pluviis, nivibus, geluque hieme ſaeviente objectus, quandoquidem hoc utili remedio multo ſatius modo leniori uti poſſet. Natura ab extremis abhorret, et nihil certius ad praxin, alioquin bonam, explodendam conducit, quam quod a medio illo tutiſſimo latius aberrare videtur.

Denique, hoc ſtadio ad finem perducto, ſi puſtulae diſcretae, et numero modicae ſint, aegrotus auxilii a medico aliquid vix ultra deſiderabit. Regiminis refrigerantis continuatio, cibaria vegetabilia ad libitum uſurpata, dejectio una vel altera quotidie, anodynum quoque ſubinde

* Vide Morton de Variolis.

inde hora decubitus deſumptum, ad inflammationem cutaneam minuendam, ut aeger fauſte convaleſcat, fere ſemper ſufficient.

STADIUM SECUNDUM.

In hoc ſtadio, ſuppurationem laudabilem adjuvare, opera danda eſt:

1*mo*, Uſum mercurii continuando.

2*do*, Obviam eundo effectibus irritationis nimis magnae, ab inflammatione cutanea ortae, Catharticis, Miſſione Sanguinis topica, Opiatis, et Regimine antiphlogiſtico.

Uſum Mercurii continuando.—Eruptione expleta, ſi generis cohaerentis vel confluentis videatur, uſum mercurialium, ut in ſtadio primo (p. 8. 9. et 10.), aeger continuet; doſis vero cathartici mercurialis minuatur, ut dejectiones tres vel quatuor ſolummodo excitet, ne vires nimis imminutae ſint, praeſertim ſi puſtulae confluant. In hoc ſtadio, mercurialia

alia imminuere copiam materiae varioloſae, morbo jam formato, non expectandum eſt; tendunt vero obviam ire effectibus materiae in cutem effuſae, eam mitiorem reddendo, indeque ſuppurationem blandiorem, atque interim, vi cathartica, ſigna inflammatoria extenuare:

Catharticis.—Haec, ut antea memorata, cum ſpecifico optime exhibentur.

Miſſione ſanguinis topica.—Si febris, et ſigna inflammatoria moleſtiſſima deveniant, hirudines partibus praecipue affectis applicentur; ſed cum eiſdem cautelis ac in ſtadio primo.

Opiatis.—Anodyna maxime in hoc ſtadio utilia reperiuntur, moleſtiam ab irritatione cutanea minuendo, et ſomnum conciliando. In hunc finem, doſis communis laudani liquidi omni nocte exhibeatur.

Regimine antiphlogiſtico.—Hoc ut antea continuetur; ſed cum uſu liberiori dietae cujuſvis vegetabilis refrigerantis, praecipue lactis, aurantiorum dulcium, et fructuum horaeorum.

Si

Si aeger ſolummodo variola cohaerente afficiatur, ſi ſuppuratio uſque ad eruptionis diem ſextum vel ſeptimum rite pergat, et ſigna febrilia non valde moleſta ſint, nec ulla ſymptomata debilitatis vel putredinis ſuperveniant, auxilia memorata in hoc ſtadio ſatis commoda ad ſanitatem reſtituendam plerumque valebunt.

Utcunque omittere uſum pilulae mercurialis ſimplicis, et cathartica mercurialia imminuere, ita ut alvus bis vel ter ſolum dejiciat, vel, ſi ſatis ſoluta ſit, ea quoque omnino intermittere, idoneum erit.

STADIUM TERTIUM.

Hic ſuppuratio laudabilis ſumma cura concilianda eſt, obviam eundo proclivitati ad debilitatem et putredinem, cortice Peruviano, elixir vitrioli acido, vino, opiatis, cibariis farinaceis

ceis et aceſcentibus, liquoribus acidulatis et aquoſis, uſuque aëris puri, evitando materiae varioloſae in ſuperficie corporis accumulationem; evitando evacuationes omnes inſolitas; alvum interim ſervando ſolutam; veſicatoriis.

In ſtadiis prioribus duobus hunc morbum tractavimus, quaſi inflammatorium; ſed, in hoc ſtadio, morbus, ſi generis ſit confluentis, formam typhi induit. Inde modus tractandi neceſſario alius eſt; namque adhuc ad ſyſtematis reactionem temperandam evacuationibus uti opus erat; hic vero omnes evacuationes inſolitae evitandae, et tonus ſyſtematis vireſque vitae diligenter ſuſtentandae ſunt. Atque, ut periodus haec morbi periculoſiſſima eſt, de remediis potentioribus magis ſingulatim loquar.

Cortice Peruviano.—Decocti corticis hujuſce libra una ex uncia pulveris paratur, adultumque a libra una ad libras duas, quantum ventriculus ferat, quotidie ſumere oportet. Hoc medicamentum a die 5to et 6to eruptionis non raro cum effectu optatiſſimo exhibui.

hibui. Remedium certe, cui maxima debetur fides, deque cujus viribus tonicis et antiſepticis, in hoc malo applicandis, quicquid fere nobis nunc patet, Profeſſori nupero digno noſtro, et jure celeberrimo, Monro, * maxima ex parte acceptum merito referimus.

Elixir vitrioli acido.—Hoc in variola ſaeviente, ubi debilitas maxime urget, ad ventriculum grate ſtimulandum, appetitumque acuendum, cum decocto corticis Peruviano a ſcrupulis duobus ad drachmam unam quotidie rite adhibetur. Cum vero ſigna putredinis adſint, nempe, petechiae, haemorrhagiae, &c. a drachmis duabus ad drachmas tres, in horarum omni ſpatio viginti quatuor, quaſi antiſepticum et ſtypticum, cum decocto corticis Peruviani, et ſub forma tincturae roſarum Pharmacopoeiae Londinenſis, adminiſtrare oportet. Hoc modo uſurpatum in exemplis variolae confluentis nonnullis feliciſſimos effectus edere obſervavi.

Vino.

* Vide Edinb. Med. Eſſays, vol. 5. p. 87.

Vino.—Hujuſce ℥vi vel ℥viij exhibitio per diem, ad vires aegri ſuſtentandas, ſaepe maximi auxilii eſt; ſed conſuetudinis aegroti prioris, effectuumque vini evidentium, habita ratione, ab ℥iv ad libram et ultra adhibere licet. Si aeger vinum fortaſſe capere nolit, liquoribus aliis vinoſis, nempe, cereviſia tenui, vel forti, * vel vino pomorum †, frequenter ejus vice non incaſſum utatur; ſed compertum habeo, quod liquores omnes vinoſi, noctem verſus, parcius adminiſtrandi ſunt, utpote tunc temporis paroxyſmum febris veſpertinum potius aucturi.

Opiatis.—Vigilia et moleſtia, ab irritatione cutanea, etiam in hoc ſtadio non raro gravia ſunt; ut igitur eis obviam eamus, anodynum alterna vel omni nocte exhibendum; ſed non interdiu: Quia appetitui, digeſtioniſque functioni, quae jam nunc ad vires vitae ſuſtentandas maxime valent, medicinae hoc genus nocere reperiuntur.

Cibariis farinaceis et aceſcentibus.—Decocta varia farinacea, alica, paniſque candidus

* Anglice Porter. † Anglice Cyder.

dus ex uſu erunt, quibus lac ad libitum, vel fructus horaeos, vel aurantia dulcia, modice ſumptos, addere licet. Haec et ſimilia, quoad ventriculi commodo accipi poſſint, ad vim vitalem ſuſtinendam neceſſaria ſunt.

Liquoribus acidulatis et aquoſis uſuque aëris puri.—Hi, ut in ſtadio primo, uſurpandi ſunt, et, ad obviam eundum putredini, virtutibus ſuis antiſepticis manifeſte magni momenti erunt.

Evitando materiae varioloſae in ſuperficie corporis accumulationem.—In hunc finem, aegrotus induſium pileumque nocturnum quotidie mutare debet, et ſi habeatur cura nulla, niſi prius diligenter exſiccata, mutatio haec ſine vel minimo periculo, docente plurium annorum experientia, fieri poteſt. Porro, partibus omnibus (facie non excepta) quae ulcuſculis afficiuntur, ceratum epuloticum ſemel vel bis de die adhibendum eſt.

His rebus, non ſolum portio materiae purulentae, quae e puſtulis et veſicationibus varioloſis ferme continuo erumpit, tolletur;

ſed etiam aeger multum reficietur, et copia materiae in ulcuſculis imminuta ablataque, febris et cicatrices ſimul imminuentur.

Evitando evacuationes omnes inſolitas.— Omnibus innoteſcit, in hoc ſtadio, periculi fontem praecipuum a debilitate oriri, inde evacuantia omnia fere nocent; et, quanquam Friend eruditus alvum adſtrictam rectiſſime vituperaverit, attamen cathartica praeſcribendo, haud bene aegris conſuluiſſe mihi videtur. Opinio haec, ſententia Profeſſoris eruditi *, confirmatur, qui in praelectionibus notat:

'Friend has recommended purgatives in 'the ſecondary fever of the ſmall-pox; but, 'in all the trials I have made, I cannot ſay 'it has ſucceeded; for moſt of my patients 'died, and I think they do very great harm. 'I remember one patient of this kind, 'who, being extremely weak, had only a 'glyſter given him, in order to open his bel'ly, which procured him two copious ſtools, 'and he died immediately.'

Alvum

* Home's Lectures on the Materia Medica.

Alvum interim ſervando ſolutam.—Hoc quidem in febribus omnibus convenit, quia, utcunque cibi parum ſolidi deſumptum ſit, faeces nonnullas experientia ſemper formari reperimus; et ſi in morbo putreſcente non rite ejiciantur, certiſſime ſyſtema ſtimulabunt, et febrem augebunt. Inde, ſi alvus non ſoluta ſit, clyſma commune, ex lacte, ſaccharo, ſaleque paratum, quotidie injiciendum: Et etiam, ſi clyſmatum uſu alvus non apte ſolvatur (niſi magna debilitas interdixerit) laxativum e mitiſſimis, ut rite reſpondeat, die alterno vel tertio quoque adminiſtrare nos oportet.

Veſicatoriis.—Metus eſt ne vires vitae ſubito circa morbi acmen proſternantur; idcirco, ſi ſigna hujuſce proſtrationis pateſcant, veſicatorium unum vel alterum, (vini interim liberiori uſu adhibito) imponendum eſt. Si autem intra horarum ſpatium duodecim vel octodecim ſigna non meliora devenerint, praecipue ſi potus communes nunc reſpuantur, de aegro plerumque actum eſt.

Si

Si vero auxilia feliciter uſurpata et ſigna putredinis et debilitatis multum imminuta fuerint, aeger tamen, quamvis convaleſcens, debilis atque relaxatus aliquamdiu manſerit, ad tonum ſyſtematis citius reſtaurandum, in uſu corticis Peruviani et vini modice perſeveret. Cibariis nutrientibus cujuſvis generis frequenter, at copia modica, pro ratione virium digeſtionis deſumptis, utatur, et exercitio in aëre ruris, ſcilicet ambulatione, geſtatione, et praecipue equitatione, diligenter corpus confirmet. Denique, cathartica poſt variolas evitanda, niſi mitiſſima ſint, et poſt debita intervalla ſolummodo ſemel aut bis iterata; aliter corpus magis infirmum reddent, et inde ſanitati redeunti moram afferent.

Alia indicatio ad ſymptomata anomala mitiganda, nempe, convulſiones, deliria, haemorrhagias, &c. inſtitui poſſet; at ſufficiant antedicta de methodo tractandi generali, praeſertim quandoquidem hoc argumentum ex multis potiſſimum ſelegerim, ut modum exhibendi

hibendi mercurium, quaſi ſpecificum, in hoc malum tradere poſſem.

Hoc modo, methodum tractandae variolae generalem tradere, conatus ſum.

Hujuſce tractationis commoda, catharticis regimineque antiphlogiſtico, in ſtadio primo et ſecundo ; et tonicis et antiſepticis, in ſtadio tertio, ab hujus aevi medicis concedenda fore credo : Fortaſſe autem, de uſu mercurii jam praeſcripto, non ita liquido inter omnes conſtabit. Ergo argumenta aliquot proferre pergam, quibus mercurium quaſi antidotum contra venenum varioloſum, mihi perſuaſum ſit ; et inde cur huic remedio tractando variolam, et naturalem et inſitivam, potiſſimum confidere debemus.

1*mo*, Quandocunque ex uſu catharticorum e calomelane, aegris ſub inſitionis proceſſu os dolere incipiat, notatu dignum eſt, omnes jam tali modo affectos morbum aequabilius mitiuſque ſubire.

2*do*, Puerulis aliquibus calomelanos doſes parvulas, et ante et poſt inſitionem, ſine purgatione dedi, ita ut leniter os afficeretur, et

puſtulae

puſtulae non plures apparuerunt, quam in aegrotis qui catharticis mercurialibus uſi fuerant.

3*tio*, Quanquam puſtulae viginti vel triginta ab inſitione, abſque uſu mercurii ortae, raro ad puſtularum variolae naturalis magnitudinem perveniant, et plerumque circiter diem ſextum blande maturentur; tamen puſtulae totidem inſitivae, ſub proceſſu mercuriali, minores blandioreſque deveniunt, et die quarto vel quinto materiam opacam edunt.

4*to*, Pueruli quidam, e familiis in quibus ſeminium varioloſum maxime ſcatuit, a me ad inoculationem calomelane rite praeparati fuerunt; ſed interea, inſitione nondum celebrata, contagio vel a fratre vel a ſorore, variola confluente, ſub eodem tecto morituris correpti ſunt; eruptiones tamen valde aliae evaſerunt, paucae nempe, blandaeque, ut ab eis quae variolam inſitivam comitantur parum diſtantes.

5*to*, Ægrotis pluribus, febre eruptiva variolae naturalis graviter laborantibus, cathartica e calomelane doſibus plenis frequenter admini-

adminiſtravi, et mirando cum ſucceſſu, eruptionibus nequaquam ad ſignorum vim reſpondentibus.

Sed, ne forte argumenta jam allata quibuſdam minus placeant, ſcriptorum obſervationes, ſententiaſque paucorum, ad hypotheſin eandem ſpectantes, adducam.

Boerhaavius * celeberrimus, ſpecificum contra venenum varioloſum explorari poſſe, plane credidit, et mercurium antimoniumque, tanquam corpora quae veriſimillime tale remedium praeſtarent, enumeravit.

Joannes Vanburgh Tennent †, M. D. Americanus nos certiores fecit, aegrorum 8000 et ultra, ſub medicamentorum proceſſu mercurium continentium, ab inſitione (uno ex 441 ſolum excepto) mire convaluiſſe; et magnum Boerhaavium, tanquam auctorem, hypotheſin ſpecifici remedii in variolam vindicantem, laudavit.

Clariſſ.

* Vide Aphor. a No 1389. ad No. 1392.

† Vide Diſſert. Med. practicam. inaug. Lugduni 1764.

Clariſſ. Mead * ſectionem ſequentem de variola naturali habet:

'Vidi olim multos in noſocomio, quos
'lue venerea contaminatos, ſalivae fluxu per
'mercurialia proritato perpurgare neceſſe
'fuerit, cum exhauſto jam corpore macie
'paene conficerentur, in hanc tandem luem
'incidentes, omnes facillime ſalvos evaſiſſe.'

Obſervatione hacce mercurii vis in variolam ſpecifica optime probare videtur; quamvis enim auctori illo egregio, morbi manſuetudinem conditioni corporis exhauſtæ attribuere, placuit; attamen experientia innoteſcit, plures non mercurio imbutos, ſed ab alia quadam cauſa ad maciem redactos, morbo graviſſime laborare, praecipue quorum in familiis ſeminium ejus ſcateat.

Dominus Tomlinſon, † chirurgus Birminghamiae, plane idem notavit de morbi lenitate in noſocomio Lock dicto, et effectum hunc vi mercurii ſpecificae manifeſte attribuit.

Dominus

* Mead de Variolis, p. 17.

† Tomlinſon Comment. in nov. Method. Variolas inſerendi, p. 9.

Dominus Blake *, chirurgus Briſtoliae, eum nuncupat, 'The grand antidote to the 'variolous, as well as the venereal vi-'rus.'

Dr Lettſom † vim mercurii ſpecificam contra hoc virus firmiter aſſeverat, et ad ipſius opinionem ſuffulciendam, caſus 15 variolae inſitivae et naturalis, quorum aliquot generis confluentis erant, memoravit; in quibus mercurius, nunc per os, et nunc per cutem, optimo ſucceſſu adhibitus fuit.

Nunc objectiones aliquas, quae, ut bene praevideo, contra hypotheſin a me defenſam adduci poſſunt, conſiderare reſtat. Et primo, nonnulli, apud quos vulgi opinio valet, fortaſſe contendent, mercurium ſanguinis craſin potius ſolvere, et igitur in hoc morbo, qui non raro in typhum exit, male et cum periculo adhiberi. Sed huic objectioni reſpondere ſufficiat, quod omnibus fere notum eſt, ſanguinem aegri proceſſum mercurii ſub-

* Blake's Letter on Inoculation, 1771, p. 19.

† Lettſom's Medical Memoirs, ſect. 5.

euntis, univerſe cruſtam coreaceam praeſtare, inter quam, et craſin ſolutam, maxime certe intereſt.

Objiciant alii (practicorum unius vel alterius fide, inoculare aſſueti, mercurio aliquando adhibito, aliquando non,) nihil aut beneficii ab uſu, vel mali ab omiſſione, reperiri.

Sed ex eis lubenter ſcire vellem,

1*mo*, An rationem rite inierunt, de ſeminii diſcrimine varioloſi in his aegrotis, qui mercurium ſumpſerant?

2*do*, An tantum mercurii, quantum ad vim ejus ſpecificam agendam ſufficeret, exhibuerunt?

3*tio*, Anne aegrotorum numerus, quibus mercurio rite imbutis, variola inſerta, ſatis magnus fuerit, ad concluſionem juſtam contra vim de qua agitur ſtabiliendam? Objectioni temere crederetur, antequam quaeſtionibus hiſce rite reſponſum eſſet.

Deinde, ſi aliquis exempla pauca adduceret, ubi mercurialia variolam inſitivam ſubituris

turis adhibita, eruptiones largiores non prohibuerint; vel ad noſocomia adiens, aegrum unum vel alterum invenerit, qui ob aliud quoddam malum prius mercurio imbutus, nihilominus, variola ſuperveniente, graviter laboraverit.

Talia objicienti ita reſponderem:

Hujuſmodi exempla perquam rara ſunt, nihilque aliud probare valent, niſi quod, praecipue cum de materia animata agatur, concluſionum certitudini aliquid ſemper deeſſe, neceſſe ſit. Res ſunt plures, quibus ſpecifici veriſſimi actio aliquando impediri, et etiam irrita reddi poteſt. Habitus enim quidam ſunt, qui remediorum, quamvis potentium, copiam, ad morbum tollendum neceſſariam, ferre non poſſunt: Et ab altera parte, remedia plura, vel ob uſum diuturnum, vel ob exhibentis imperitiam, quaſi vires proprias amittunt. Praeterea, aequo jure dici poteſt, mercurium lui venereae, corticemque Peruvianum febri intermittenti, haud remedio eſſe; quippe quae, ſubinde

ſubinde expectationem fallant; cum tamen vix ullus inficias ibit, ea, inter remedia, quibus in his morbis confidamus, potiſſime valere: Et ſi medicamina ulla ſpecifica rite appellentur, hoc nomen optimo jure ſibi vendicare.

Nunc fortaſſe autem quaeret hic aliquis, quaenam ſit analogia inter mercurium veneumque varioloſum? Analogiam hanc reſpondeo (quantum ſenſibus noſtris pateat), aeque nobis liquere, ac inter mercurium luemque veneream, vel corticem Peruvianum febremque intermittentem. Quicquid etenim de uſu horum remediorum hodie exploratum eſt, non a ratiocinio aliquo, ſed ab experientia factiſque ipſis, deduci conceditur.

Denique, ex praedictis, corollaria haecce practica deducere licet:

1*mo*, Dum ſtadium variolae primum adſit, cathartica mercurialia regimenque refrigerans large et libere, magno cum ſucceſſu, adminiſtranda eſſe.

2*do*, Eadem remedia, etſi vix tam libere, quam

quam in primo ſtadio, per totum ſecundum plerumque fauſte uſurpari.

3*tio*, Ægros variola confluente graviſſimaque laborantes, viribus vitae per ſtadium tertium aſſidue ſuſtentatis, et evacuationibus omnibus inſolitis vitatis, aliquando in ſanitatem redituros.

F I N I S.